

Folkethingets Overgreb. Det er Hovedformaalet, det er Sagen, og alt Andet er underordnet. Naar, det følger da atter heraf, at medens vi have en Regjering med dette Formaal, have vi faaet som Pendant dertil et Folkething, der har den særlige politiske Mission, den særlige politiske Opgave at bekæmpe Regjeringens Overgreb. Saaledes er det, vi sidde imellem to Stole. Saaledes have vi to Partier staaende overfor hinanden, begge lige afmægtige, begge lige ude af Stand til at sætte sin Villie igjennem, begge i lige Grad forsegte en rent negativ Politik. Naar der kommer Noget fra den ene Side, bliver det slaet ihjel af den anden Part. Folkethinget slaar Landstingets og Regjeringens Forslag ihjel, og Landsting og Regjering ere enige om at slaa Folkethingets Forslag ihjel. Man kan gjøre dette paa forskjellig Maade; man kan gjøre det i mere eller mindre høflige Udtryk — det er en Ting, der beror paa Temperament og Bane. Og naar man saa paa begge Sider har udført disse Drab, saa spiller man Bold med Usvaret; naar man fra den ene Side har slaet en Sag ihjel, siger man, at det var det andet Partis Skyld, og naar saa det andet Parti slaar et Forslag ihjel, siger det, at det var det første Partis Skyld.

Vi staa, mine Herrer, tæt ved Samlingens Slutning. Dette er rimeligvis den sidste større Sag, som vil komme for i Folkethinget i denne Samling. Jeg kan ikke Andet end tænke tilbage paa den første Forhandling, hvormed vi aabnede denne Sæjsion, Forhandlingen om Finantsloven. Jeg udtalte dengang, at den politiske Tilstand, hvori vi befunde os, er først og fremmest sørgelig, og jeg kan nu tilføje, at de 6 Maanedes, som ere forløbne siden da, have vissevis ikke gjort Tilstanden mindre sørgelig. Det er ikke Striden i og for sig, ikke det, at politiske Partier kæmpe, det er ikke det, der er at beklage. Det Sørgelige er den fuldstændige Haabløshed af Striden; det, at det ikke er muligt at se nogen Udgang af den, det, at vi have i Perspektiv Muligheden for at sidde i andre syv eller ti eller tyve Aar usforandret paa samme Maade. Man har fremhævet som en Modsigelse til, at det danske Folkething gjør Forsvarsagen til et politisk Spørgsmaal, at man i andre Lande undlader at gjøre dette. Man har jo nævnet f. Ex. Frankrig, et Land, hvor den politiske Lidenskabes Vølger vissevis ikke gaa mindre høit end her, og fremhævet, at der have alle Partier kunnet enes om at gennemføre, hvad der ansaaes for nødvendigt til at be-

trygge Landets Eksistens udadtil. Der er hertil med fuldeste Føie svaret af det ærebe Medlem fra Middelfart (Monrad), at Grunden til, at Forholdet ikke er saaledes her, er at søge i Manglen paa Parlamentarisme, eller, som jeg hellere maatte vil udtrykke det paa en noget videre Maade, Grunden er den, at vore politiske Kampe ikke bevæge sig paa et almindelig anerkjendt forfatningsmæssigt Grundlag, ikke holdes indenfor en Grændse, som alle Partier ere enige om ikke at overskride, men at, hvad vi her udkæmpe, er en forfatningsmæssig Strid mellem selve Statens Myndigheder, i hvilken det stræbe gjensidig at lamme hinanden. Det er aldeles ikke Meningen ved at gjøre opmærksom herpaa at ville undskyldes eller forsvare den Holdning, som i denne Strid fra nogen af Siderne indtages; det er i Politiken nødvendigt, før man enten undskylder eller angriber, først og fremmest at forstaa. Det er nødvendigt tilfulde at forstaa, at en politisk Tilstand som vor, saaledes som Menneskene nu engang ere, ikke kan føre til noget andet Resultat. Man er meget tilbøjelig til her i Verden, naar der arriveret Noget, som synes En overraskende, beklageligt, forbausende, da at paastaa, at dette er aldeles „exempløst“ i Folkets Historie. Men man behøver sandelig ikke at lede længe for at finde, at hvad vi her ere Vidner til, er Noget, der gjentager sig i ethvert Land, hvor de samme Betingelser ere tilstede, at de samme Marsjager overalt fremfalde de samme Virkninger. Tag et Land som England, det Land, vi jo Alle ere enige om at holde op som de parlamentariske Tilstandes Mønsterland, et Folk, om hvis Fædrelandsstjærklighed og Patriotisme man sandelig sidst af Alle skal være berettiget til at tvivle. Naar vi se tilbage til den Tid i Englands Historie, da Folket havde at kæmpe for at faae sin forfatningsmæssige Frihed anerkjendt, ville vi se, at der er ikke et af de Skridt, som det danske Folkething nu gennem en Række af Aar har prøvet for at faae sin forfatningsmæssige Myndighed anerkjendt, uden at noget Tilsvarende, eller endog noget langt mere yderlig Gaaende har været bragt til Udførelse af det engelske Parlament. Og naar vi særlig sætte Blikket paa Landets Forsvar udadtil, da kan neppe noget Medlem her i Salen have glemt, at under den engelske Konge, hvis Hoved tilsidst faldt paa Stafottet, dømt, som han blev, for at have været „en Tyrann, Morder og Fjende af Folket“, da Kampen mellem ham og Parlamentet begyndte, var et af de første Skridt, Parlamentet foretog, at negte Kongen Subsidier til at føre Krigen mod Spanien og